

Gestaltningar

- Varför är det bra att kunna använda gestaltning när du skriver?
- Vid vilka tillfällen är gestaltningar viktiga?
- Vad var nytt för dig i det här inslaget?
- Vad har du lärt dig?
- Vad undrar du över?

Gestaltningar använder vi i skönlitterärt skrivande och ibland även i argumenterande texter när vi vill måla upp en bild, och därför använda den skönlitterära stilen till att göra det.

När vi skriver texter där vi vill skildra en persons känslor kan vi istället för att skriva hur personen mår visa det genom gestaltningar. Tänk att du *visar* istället för berättar.

Gestaltning: Katten vankar irriterat av och an i rummet. Hon blänger på mig med svarta ögon.

Beskrivning: Katten är arg.

Tänk på att: När du gestaltar använder du fler verb och adverb. När du beskriver använder du fler adjektiv.

Tänk också på att: Du kan gestalta med hjälp av metaforer och bildspråk. Du kan också använda miljöbeskrivningar för att gestalta en känsla.

Adjektiv är ord som beskriver egenskaper. När du beskriver hur någon eller något är använder du adjektiv.

Exempel: Han är *arg*.

Verb är ord som beskriver processer, tillstånd, handlingar. När du berättar vad som händer eller vad någon eller något gör använder du verb. Du kan sätta ordet "att" före de flesta verb. Exempel: att *kasta*.

Adverb är för verben vad adjektiven är för substantiv. De kan också användas för att bestämma adverb och adjektiv. Adverben beskriver hur något görs. Exempel: Han kastar *hårt*.

Övning

- Stryk under alla adjektiv i den här texten:

Jag blev arg, ledsen och besviken. Hela året hade jag längtat efter en katt. Mamma och pappa hade lovat att jag skulle få en katt. Jag blev så irriterad när de istället gav mig ett dumt gosedjur.

- Stryk under alla verb och ringa in alla adverb i den här texten:

Mamma sträckte fram paketet som alldeles tydligt inte innehöll en levande katt. Jag ryckte snabbt åt mig paketet. Jag rev och slet hårdhänt i paketsnöret och ut trillade ett gosedjur. Pappa tittade osäkert på mig. Jag stirrade argt på gosedjuret som låg där orörlig på golvet.

- **Diskutera:** Vilken av texterna är mest gestaltande?

Övning

Gestalta de här beskrivningarna i en kort text som är minst tre meningar lång. Använd gestaltningar.

- Salim är glad för att han fick A på ett prov.
- Moa är arg för att hennes lag förlorade i fotboll.
- Lo är ledsen för att hon precis fått veta att hon inte kom in på den skola hon ville.
- Lamin är irriterad för att hans buss inte kommit i tid.